

Pas på afdriften

- til haver!
- til overfladevand!
- til naturfølsomme områder!

Landbrugets Rådgivningscenter
Landskontoret for Planteavl

September 2001

Hvad er afdrift?

Når der sprøjtes med bekæmpelsesmidler lander langt hovedparten af midlerne i marken, hvor de er tiltænkt. En lille del vil dog uundgåeligt havne udenfor det sprøjtede areal. Det vi kalder *afdrift*. Det skyldes, at de mikroskopiske dråber i sprøjtetågen kan bæres med vinden ud af marken. Nogle midler kan desuden afdampe fra planteoverflader og transporteres over lange afstande.

Hvor meget der havner udenfor den sprøjtede mark kan ikke forudsiges præcist. Det afhænger af mange forskellige forhold som f.eks. den sprøjtede afgrøde, vind og temperatur, men ikke mindst af god landbrugsmæssig praksis.

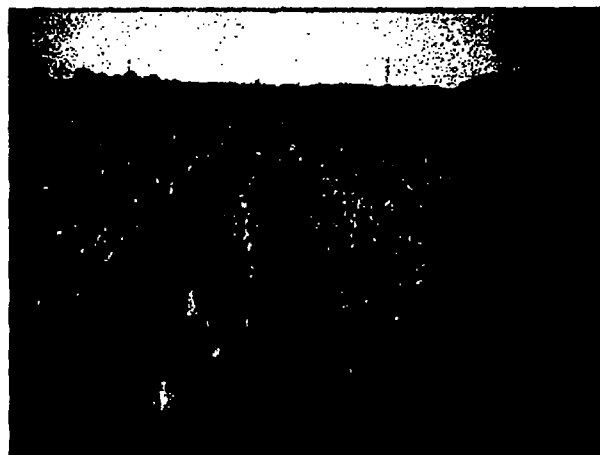
Hvad er problemet med afdriften?

Hvis man er opmærksom på at undgå afdrift, vil den normalt ikke medføre noget problem. Er man uopmærksom, kan afdrift medføre skader og géner overfor:

Naboer	Der kan være lugtgéner og det kan give utryghed, såfremt bekæmpelsesmidler driver ind over andres ejendom.
Vandløb og vandhuller	Ved afdrift eller ved sprøjtninger for tæt på overfladevand, kan der ske forgiftninger af vandlevende organismer.
Naboafgrøder, levende hegn ol.	Vækster, der ligger tæt på den sprøjtede mark kan tage skade af det anvendte bekæmpelsesmiddel.
Væksthuse	Der kan ske skade på afgrøder i væksthuse, der udsættes for afdrift.
Bistader	Midler med bimærke kan gøre stor skade, såfremt der sker afdrift.

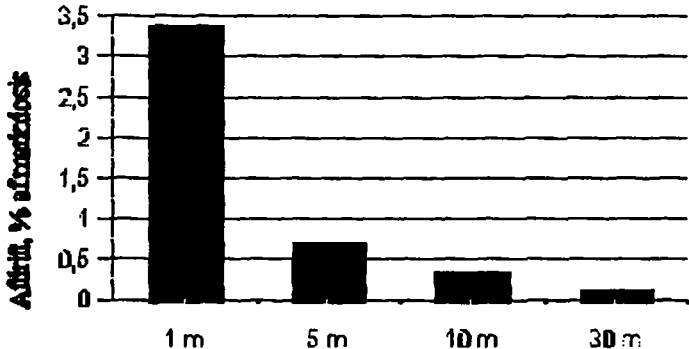
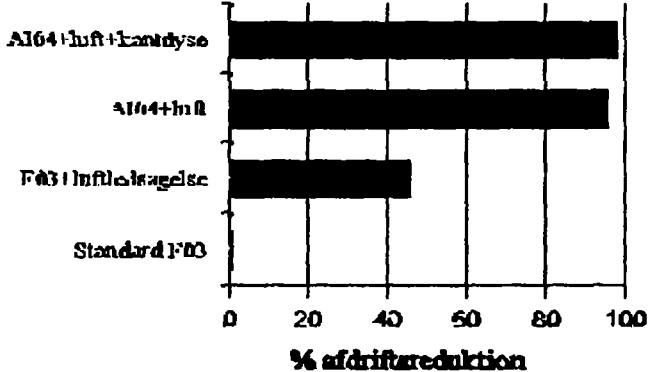
Man skal være opmærksom på, at alle skader forårsaget af afdrift kan medføre erstatningsansvar.

Billedet viser en kornmark, hvor kanten er nedvisnet som følge af anvendelse af Round Up på naboemarken, hvor der i forsøg dyrkes glyphosat resistente foderroer.

Hvordan forebygger vi afdriften?

Det er forholdsvis enkelt at sikre sig, at afdriften bliver så lav som muligt, når der sprøjtes. Blot skal man tage nogle forholdsregler som vist nedenfor:

<p>Vinden</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sprøjt ikke når vindhastigheden er over 3-5 m/s. • Sprøjt ikke yderste sprøjtespor, når vinden bærer mod et af de følsomme områder. 										
<p>Afstanden til følsomt område</p>	<ul style="list-style-type: none"> • En sprøjtefri zone minimerer afdriften betydeligt. Figuren viser målte intervaller (i forsøg) for afdrift i forskellig afstand fra den sprøjtede mark, når vindhastigheden i gennemsnit er 2 m/s, og vinden bærer væk fra marken. Dosis i marken er 100%. <table border="1" data-bbox="582 739 1276 1086"> <caption>Afdrift i forskellige afstande</caption> <thead> <tr> <th>Afstand (m)</th> <th>Afdrift (% af markdosis)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1 m</td> <td>~3.3</td> </tr> <tr> <td>5 m</td> <td>~0.7</td> </tr> <tr> <td>10 m</td> <td>~0.4</td> </tr> <tr> <td>30 m</td> <td>~0.1</td> </tr> </tbody> </table> <ul style="list-style-type: none"> • Hold 1-2 m afstand til kanten af marken i vindstille vejr. 	Afstand (m)	Afdrift (% af markdosis)	1 m	~3.3	5 m	~0.7	10 m	~0.4	30 m	~0.1
Afstand (m)	Afdrift (% af markdosis)										
1 m	~3.3										
5 m	~0.7										
10 m	~0.4										
30 m	~0.1										
<p>Afdrift-reducerende udstyr</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lavdrift- samt luftinjektionsdyser (AI04) minimerer afdriften. Figuren viser afdriftsreduktionen i forhold til fladsprededyser (F03). <table border="1" data-bbox="566 1310 1220 1680"> <caption>Afdriftsreduktion i forhold til fladsprededyser (F03)</caption> <thead> <tr> <th>Udstyr</th> <th>% afdriftsreduktion</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>AI04+luft+kantdyse</td> <td>~95</td> </tr> <tr> <td>AI04+luft</td> <td>~90</td> </tr> <tr> <td>F03+luft+krage</td> <td>~45</td> </tr> <tr> <td>Standard F03</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table> <ul style="list-style-type: none"> • Kantdyser hjælper også til at reducere afdriften. 	Udstyr	% afdriftsreduktion	AI04+luft+kantdyse	~95	AI04+luft	~90	F03+luft+krage	~45	Standard F03	0
Udstyr	% afdriftsreduktion										
AI04+luft+kantdyse	~95										
AI04+luft	~90										
F03+luft+krage	~45										
Standard F03	0										

Andre forhold	<ul style="list-style-type: none">• Sænk bomhøjden til 35-40 cm over afgrøden. Sænkes den f.eks. fra 70 cm til 50 cm, kan afdriften reduceres med 70%.• Kør med lav hastighed.• Sænk trykket til 2 bar.• Nedsat dosering i kanten af marken.• Sprøjtevinduer i kanten af marken.
----------------------	--

**Jo flere af disse forhold der tages hensyn til,
jo større er reduktionen i afdrift!**

Derfor!
Forebyg afdrift og kom problemerne i forkøbet!